

UNA PRIMERA LLUM D'ESPERANÇA AL PARLAMENT**La petició**

Montserrat Boix revela que en la foscor del seu viatge entreveuen una ajuda al Parlament

L'esperança

La diputada Magda Casamitjana s'ha compromès a escoltar els drames d'aquelles famílies

El debat

L'associació Afatac confia que abans de l'estiu les seves peticions siguin ateses al Parlament i aconseguixin l'ajuda que reclamen

L'esforç

Les famílies amb fills que es descontrolen per trastorns de conducta solen assumir totes les despeses generades per reconduir la situació

Una associació uneix pares amb un drama comú

Clamen perquè l'administració prengui consciència del seu infern

J. RICOU Lleida

Units per un drama comú, superats pel trastorn dels seus fills i irritats pel poc suport d'una administració que consideren que els gira l'esquena. Montserrat Boix és la presidenta de l'Associació de Familiars Afectats pel Trastorn de Conducta (Afatac). S'acaba de crear i té una carta de presentació que ho diu tot: "Representem un col·lectiu de pares i mares desesperats (per desassistència i frustració) amb fills que tenen trastorns greus provocats per diferents patologies mentals".

L'associació només fa dos mesos que va néixer, i les famílies que hi estan apuntades ja passen de la trentena. Totes estan immerses en inferns idèntics al de Montserrat Boix. Volen deixar molt clar que la seva principal preocupació, amb les

seves reivindicacions, és que el seu missatge es pugui conèixer i ho acabin pagant les persones que tenen malalties mentals. En aquest punt Montserrat Boix és molt clara: "Que ningú no identifiqui malaltia mental amb violència o agressivitat; del que nosaltres parlem és de trastorns, de canvis de conducta dels nostres fills, que, sense una malaltia mental definida, acaben sumits en una espiral d'autodestrucció".

Aquestes famílies ho tindrien molt més fàcil si els seus fills tinguessin un diagnòstic. Però no és així. I aquest és el nucli del problema. No troben cap suport en les diferents administracions. Al contrari. Respostes comunes com "tot

s'acabarà quan el vostre fill sigui a la presó" és la solució que se'ls planteja de manera reiterada des de fora. És el que han sentit més d'una vegada els pares d'en Joan quan han demanat ajuda a l'administració.

L'associació que presideix Montserrat Boix planteja atacar el problema a l'origen. I considera que hi ha una sèrie de punts clau. "Mai cal minimitzar els danys que pot causar el consum de cànnabis a edats primerenques; s'han d'extremar els controls per detectar els primers símptomes de trastorn mental a l'escola. La solució de la presó no ens val; cal canviar la norma perquè els tractaments siguin obligatoris malgrat que el pacient es negui a la medicació...". Són algunes de les peticions d'aquests pares incapaces de reconduir, sense ajuda externa, la situació. Les famílies han

fet aquest pas per fer visibles els seus particulars drames. "Hi ha molts més pares que són víctimes d'aquesta situació, però que viuen l'infern en silenci", afirma Montserrat.

Entre els socis de l'Afatac hi ha els pares del jove de 19 anys detingut aquesta setmana a Berga acusat d'agredir una parella de gais per haver-se fet un petó al carrer. El jutge determinarà si es tracta d'un cas d'homofòbia, però la família de l'arrestat, que ha demanat perdó, ja fa mesos que va alertar que no podien controlar la conducta del seu fill. Per això considera que el cas és un capítol més de la deriva agressiva del jo, sense cap mòbil concret. ●

LA CONSULTA

És un destí inevitable?

La història d'en Joan és, sens dubte, una història dramàtica i molt dolorosa. Per a ell i per als seus pares, que se senten impotents per ajudar-lo. Coincideix amb molts altres casos que veiem en la nostra pràctica. Hi ha recursos públics, però és veritat que són insuficients i de vegades no idonis. Però aquesta no és l'única clau del destí d'aquests adolescents. Els seus maleders, expressats en forma d'actes, ja ens parlen d'una dificultat per elaborar-ho mentalment. La seva vivència de la vida és d'una gran estranyesa i no els permet entendre les seves pròpies raons per actuar així. El seu dolor pren una forma emotiva i passional. No troben termes mitjans, i això fa que resultin expulsats de molts llocs (instituts, centres de dia) on la incomprendibilitat de la seva conducta resulta inassumible. En primer lloc per a ells mateixos, i de vegades per als seus terapeutes i cuidadors.

En aquestes conductes, acompanyades generalment d'una mirada estranya, hi ha un sentiment d'inhumanitat, una dificultat que precaritzava el seu sentiment de la vida: què són ells per a l'altre? Com es pot respondre a això amb alguna metàfora de l'amor i no com si el seu destí en aquest món fos ser una escòria?

A aquesta pregunta no responen més que amb una certesa de destí: se senten desheretats, enfadats amb el món, que acusen al seu interior de deture'ls alguna cosa. Tant hi fa que en la seva vida hi hagi hagut situacions objectives d'exclusió. Aquests nois i noies poden pertànyer a famílies amb recursos o a famílies desfavorides. No es tracta del que va passar, sinó de com ho van viure i ho van interpretar ells.

Les seves respostes maniaques (agressivitat, conductes de risc, consums, desafiaments) amaguen un sentiment íntim de desànim, una convicció que els han deixat caure com si fossin un objecte que es rebutja. És per això que el suïcidi (o l'intent) és un destí relativament freqüent. Sobretot quan no troben una manera de fer amb aquesta vivència de fracàs, que els permeti sostenir una imatge més amable de si mateixos.

JOSÉ R. UBIETO
PSICODIANALISTA CLÍNIC